



Folketingets Socialudvalg

Sagsnr. 2015 - 469

Dato: 5. marts 2015

Under henvisning til Folketingets Socialudvalgs brev af 14. januar 2015 følger hermed ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forholds endelige svar på spørgsmål nr. 152 (SOU alm. del).

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra ikkemedlem af udvalget (MFU) Peter Skaarup (DF).

Spørgsmål nr. 152:

"Ministeren bedes kommentere dokumentarudsendelsen "Sigøjnerbossen - og hans berygtede familie" (TV2 d. 8. januar 2015), og i sin besvarelse bedes ministeren indhente bidrag fra de relevante ministre i forhold til at redegøre for, hvordan det tilsyneladende kan lade sig gøre, at man åbenbart gennem længere tid kan modtage kontanthjælp uden at søge jobs samt, hvordan det tilsyneladende kan lade sig gøre, at to børn i den skolepligtige alder i flere måneder ikke kommer i skole uden at kommunen sikrer, at de kommer i skole."

Svar:

I TV2-udsendelsen "Sigøjnerbossen - og hans berygtede familie" tegnes et billede af en familie, der i en årrække har levet af kontanthjælp og på kanten af det danske samfund. Programmet har - helt forståeligt - skabt en del debat, og jeg tager skarpt afstand fra enhver form for kriminalitet og misbrug af velfærdssystemet. Det er uacceptabelt og skal bekæmpes med alle tilgængelige midler.

Nyankomne udlændinge modtages i dag med en betydeligt bedre integrationsindsats, end det var tilfældet tilbage, da den portrætterede familie, i den nævnte TV-udsendelse, kom til Danmark. Der er i dag klare krav til nyankomne om, at de hurtigst muligt bliver selvforsørgende, tager aktivt del i samfundet og anerkender de grundlæggende værdier og principper, som det danske samfund er baseret på.

Der er samtidig behov for en tidlig social indsats over for børn og unge i en familie som denne. Når børn og unge er truet af et familiemønster, hvor der er risiko for at kriminalitet og sociale problemer går i arv, så er det kommunens ansvar at der i tide sættes ind med effektive redskaber som fx forældrepatrulæg,

familiebehandling og anbringelse uden for hjemmet. Børnene skal have de bedste betingelser for at kunne bryde mønsteret, undgå kriminalitet og komme i uddannelse og senere beskæftigelse.

Jeg har, for så vidt angår den del af spørgsmålet, der vedrører kontanthjælp, indhentet et bidrag fra Beskæftigelsesministeriet, der har oplyst følgende:

”De generelle betingelser for at modtage kontanthjælp er,

1. at ansøgeren har været ude for ændringer i sine forhold, f.eks. i form af sygdom, arbejdsløshed eller samlivsophør,
2. at ændringerne bevirker, at ansøgeren ikke har mulighed for at skaffe det nødvendige til sin egen eller familiens forsørgelse, og
3. at behovet ikke kan dækkes gennem andre ydelser.

Det er endvidere en betingelse for at få hjælp, at ansøgeren ikke har et rimeligt tilbud om arbejde, og at personen aktivt søger at udnytte sine arbejdsmuligheder, herunder deltager i beskæftigelsesfremmende aktiviteter. Dette gælder for såvel ansøgeren som for dennes ægtefælle eller samlever.

En person, som er åbenlyst uddannelsesparat eller er jobparat, og som modtager kontanthjælp, skal være aktivt jobsøgende. Personen skal overholde de aftaler, der fremgår af Jobnet, og som er indgået med kommunen om, hvordan og inden for hvilke områder den pågældende skal søge job. Personen skal endvidere løbende registrere alle jobsøgningsaktiviteter i en joblog på Jobnet.

Hvis en jobparat person, der ansøger om eller modtager hjælp, har undladt at tilmelde sig som arbejdssøgende i jobcenteret, eller har undladt at lægge sit cv ind i Jobnet, foretager kommunen fradrag i hjælpen til den pågældende for de dage, hvor den pågældende ikke har været tilmeldt, eller hvor cv'et ikke har været lagt ind, medmindre den manglende tilmelding og indlæggelse af cv ikke skyldes personens forhold.

Hvis en jobparat person har undladt at tjekke sine jobforslag på Jobnet og dermed bekræfte, at pågældende er arbejdssøgende, og den pågældende som følge heraf er blevet afmeldt som arbejdssøgende, foretager kommunen fradrag i hjælpen til den pågældende for de dage, hvor personen har været afmeldt, medmindre den manglende bekræftelse ikke skyldes personens forhold.

En jobparat kontanthjælpsmodtager (og dennes ægtefælle/samlever) har dog ikke pligt til at udnytte deres arbejds- eller uddannelsesmuligheder ved at tage imod et tilbud om arbejde eller tilbud eller beskæftigelsesfremmende foranstaltninger, hvis pågældende opfylder såkaldte gyldige grunde. En sådan grund kan fx være, hvis den pågældende ikke kan arbejde på grund af sygdom.

Hvis ansøgeren ikke er jobparat, men er aktivitetsparat, skal kommunen vurdere, om der i det enkelte tilfælde foreligger andre forhold end fx sygdom, der kan

begrunde, at den pågældende ikke har pligt til at udnytte sine arbejdsmuligheder.

En person, der ikke er jobparat eller en person der er jobparat, men fritaget fra at udnytte sine arbejdsmuligheder ved at tage imod et tilbud om arbejde eller tilbud om beskæftigelsesfremmende foranstaltninger, har ikke pligt til at søge job.

I forbindelse med kontanthjælpsreformen, der trådte i kraft den 1. januar 2014, blev der indført skærpede sanktioner.

Kommunen skal stoppe hjælpen helt i en periode på op til 3 måneder, hvis en person, der er uddannelses- eller jobparat, gentagene gange uden rimelig grund har undladt at stå til rådighed, og kommunen konkret vurderer, at personen med sin adfærd udviser en manglende vilje til at stå til rådighed for arbejde, tilbud m.v.

Det er kommunerne, som efter en konkret vurdering træffer afgørelse om, hvorvidt der i en konkret sag foreligger en gyldig grund til, at kontanthjælpsmodtageren ikke er aktivt jobsøgende og dermed ikke står til rådighed for arbejdsmarkedet.”

Jeg har, for så vidt angår den del af spørgsmålet, der vedrører børnenes skolegang, indhentet et bidrag fra Undervisningsministeriet, der har oplyst følgende:

”Det er et kommunalt ansvar at sikre, at børn modtager undervisning.

Det følger af folkeskoleloven, at ethvert barn, der bor i landet, er undervisningspligtigt. Det samme gælder børn, der skal opholde sig i Danmark i mindst seks måneder. Børn af asylansøgere er ikke omfattet af undervisningspligten i henhold til folkeskoleloven, idet de er omfattet af udlændingelovgivningens regler om undervisning af asylansøgere.

Undervisningspligten efter folkeskoleloven medfører pligt til at deltage i folkeskolens grundskole eller i en undervisning, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Denne bestemmelse hviler på grundlovens § 76 og giver forældrene frihed til at lade deres børn opfylde undervisningspligten på anden måde end ved at gå i folkeskolen.

Undervisningspligten indtræder den 1. august i det kalenderår, hvor barnet fylder seks år, og ophører den 31. juli ved afslutningen af undervisningen på 9. klassetrin. Undervisningspligten ophører dog senest den 31. juli i det kalenderår, hvor barnet fylder 17 år eller har afsluttet uddannelse, der er ligestillet med grundskolen.

Kommunalbestyrelsen kan efter forældrenes anmodning godkende, at et barns undervisning udsættes til et år efter undervisningspligtens indtræden, når det er begrundet i barnets udvikling.

Det påhviler kommunalbestyrelsen at påse, at alle undervisningspligtige børn i kommunen indskrives i folkeskolen eller på anden måde får en undervisning, der kan stå mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen, og det er kommunernes ansvar at sikre, at alle elever får et fyldestgørende undervisningstilbud, hvis forældrene ønsker børnene optaget i folkeskolen.

Forældrene skal medvirke til, at barnet opfylder undervisningspligten og må ikke lægge hindringer i vejen herfor.

Skolens leder skal påse, at alle elever, der er optaget i skolen, deltager i undervisningen. Er en elev udeblevet fra undervisningen, skal forældrene skriftligt give skolens leder oplysning om grunden hertil.

Ved ulovligt fravær, det vil sige fravær, der ikke er begrundet i sygdom, eller der ikke er givet tilladelse til, skal skolens leder straks tage kontakt til elevens forældre med henblik på at afdække årsagen til fraværet.

Hvis fraværet skyldes, at eleven har svært ved at følge med i undervisningen eller har problemer med andre elever eller skolens personale, skal skolens leder så hurtigt som muligt i samarbejde med eleven og forældrene kortlægge problemerne og udarbejde et løsningsforslag med henblik på om fornødent at iværksætte specialpædagogisk bistand.

Hvis det ulovlige fravær ikke er omfattet af de ovenfor nævnte grunde, skal skolens leder søge at løse problemerne i samarbejde med eleven og forældrene, eventuelt med inddragelse af pædagogisk-psykologisk rådgivning, den kommunale sundhedstjeneste, socialrådgivere eller andre institutioner. Er det ikke muligt at skabe den nødvendige dialog med eleven og forældrene, inddrager skolens leder tillige kommunalbestyrelsen.

Efter regler i serviceloven er det muligt at give forældrepålæg. Reglerne giver kommunerne mulighed for en mere insisterende indsats over for forældre og unge, som ikke ønsker at samarbejde om løsningen af deres problemer.”

Jeg vil henholde mig til det af henholdsvis Beskæftigelsesministeriet og Undervisningsministeriet oplyste.

Manu Sareen

/ Henrik Thomassen